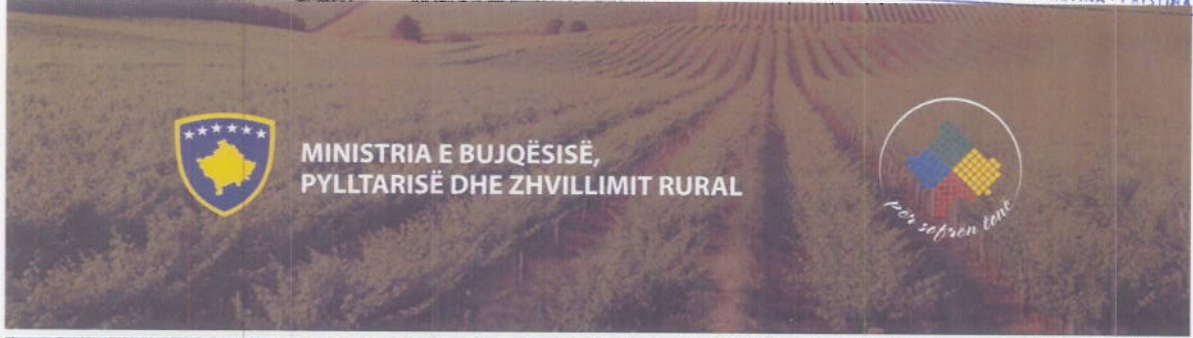

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKÄ KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
 QEVERIA E KOSOVËS - VLADA KOSOVA - GOVERNMENT OF KOSOVO
 MINISTRIA E BUJQËSISË, PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
 MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RUKA, HOŠTAZVOJA
 MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND RURAL DEVELOPMENT
 Arkivi Qendror - Centralno Arhivo - Central Archive

Nr./Br./No. 540/2
 Nr. i fq./Br. Str./No. pg. 78
 Data/Datum/Date: 23/02/2015
 PRISHTINE - PRISTINA - PRISTINA

MINISTRIA E BUJQËSISË,
 PYLLTARISË DHE ZHVILLIMIT RURAL

PROGRAMI PËR PAGESAT DIREKTE PËR VITIN 2015

Tabela e Përmbajtjes

FJALA E MINISTRIT.....	7
BUXHETI I PLANIFIKUAR	8
PAGESAT DIREKTE PËR MBJELLJE VJESHTORE TË GRURIT	
BAZA LIGJORE.....	9
RËNDËSIA E SEKTORIT TË DRITHËRAVE.....	10
ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS	10
QËLLIMI PROGRAMIT	11
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	11
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	12
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	12
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	12
REALIZIMI I PAGESAVE	13
MËNYRA E APLIKIMIT.....	13
BUXHETI I PLANIFIKUAR	13
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	13
PAGESAT DIREKTE PËR MBJELLJE TË FARËS SË GRURIT	
BAZA LIGJORE.....	14
RËNDËSIA E SEKTORIT TË DRITHËRAVE.....	15
ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS	15
QËLLIMI I PROGRAMIT	15
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	15
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	16
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	18
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	19
MËNYRA E IMPLEMENTIMIT	19
REALIZIMI I PAGESAVE	20
MËNYRA E APLIKIMIT.....	20
BUXHETI I PLANIFIKUAR	20
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	20
PAGESAT DIREKTE PËR MBJELLJE PRANVERORE TË MISRIT	
BAZA LIGJORE.....	21
RËNDËSIA E SEKTORIT TË DRITHËRAVE.....	22
ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS	22
QËLLIMI PROGRAMIT	23
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	22
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	24
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	24
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	24

REALIZIMI I PAGESAVE	25
MËNYRA E APLIKIMIT	25
BUXHETI I PLANIFIKUAR	25
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	25
 PAGESAT DIREKTE PËR MBJELLJE PRANVERORE TË LULEDIELLIT	
BAZA LIGJORE	26
RËNDËSIA E SEKTORIT TË DRITHËRAVE	27
ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS	27
QËLLIMI I PROGRAMIT	28
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	28
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	29
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	29
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	30
REALIZIMI I PAGESAVE	30
MËNYRA E APLIKIMIT	30
BUXHETI I PLANIFIKUAR	30
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	30
 PAGESAT DIREKTE PËR PERIME NË FUSHË TË HAPUR	
BAZA LIGJORE	31
RËNDËSIA E SEKTORIT - PERIMET NË FUSHË TË HAPUR.....	32
ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS	32
QËLLIMI I PROGRAMIT	33
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	33
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	34
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	34
REALIZIMI I PAGESAVE	35
MËNYRA E APLIKIMIT	35
BUXHETI I PLANIFIKUAR	35
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	35
 PAGESAT DIREKTE PËR VRESHTAT EKZISTUESE	
BAZA LIGJORE	37
RËNDËSIA E SEKTORIT TË VRESHTAVE	38
ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS	38
QËLLIMI PROGRAMIT	39
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	39
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	40
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	40
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	41
REALIZIMI I PAGESAVE	41
MËNYRA E APLIKIMIT	41

BUXHETI I PLANIFIKUAR	42
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	42
PAGESAT DIREKTE PËR PEMISHTET EKZISTUESE	
BAZA LIGJORE	43
RËNDËSIA E SEKTORIT TË PEMËTARISË	44
ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS	44
QËLLIMI I PROGRAMIT	45
PËRFITUESIT /GRUPI I SYNUAR.....	45
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT	46
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	46
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	46
REALIZIMI I PAGESAVE	47
MËNYRA E APLIKIMIT.....	47
BUXHETI I PLANIFIKUAR	47
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	47
PAGESAT DIREKTE PËR PRODHIMIN E MATERIALIT FIDANOR TË PEMËVE DRUFRUTORE DHE HARDHISË SË RRUSHIT TË PRODHUARA MBI NËNSHARTESA VEGJETATIVE	
BAZA LIGJORE.....	49
RËNDËSIA E MATERIALIT FIDANOR	50
ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS	51
QËLLIMI PROGRAMIT	51
PËRFITUESIT /GRUPI I SYNUAR.....	51
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	52
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	53
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT	54
MËNYRA E APLIKIMIT	55
REALIZIMI I PAGESAVE	55
BUXHETI I PLANIFIKUAR	55
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	55
PAGESAT DIREKTE PËR: LOPË DHE BUALLICA QUMËSHTORE, DELE, DHI, DOSA PËR RIPRODHIM, BLETARI, QUMËSHT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË, PULA VOJSE DHE THERRJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT	
BAZA LIGJORE	56
RËNDËSIA E SEKTORIT TË BLEGTORISË.....	57
ARSYESHMËRIA E MASËS.....	58
QËLLIMI PROGRAMIT	58
OBJEKTIVAT E PROGRAMIT	59
SHTRIRJA GJEOGRAFIKE.....	59

PAGESAT DIREKTE PËR LOPË DHE BUALLICA QUMËSHTORE	
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	59
SHTRIRJA GJEOGRAFIKE.....	59
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT.....	59
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	60
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	61
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	61
PAGESAT DIREKTE PËR DELE DHE DHI	
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	62
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	62
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	63
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	63
PAGESAT DIREKTE PËR BLETARI	
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	63
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	64
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	64
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	65
PAGESAT DIREKTE PËR QUMËSHT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË	
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	65
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	66
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	67
MËNYRA SUBVENCIONIMIT.....	68
GARANTIMI I ÇMIMIT.....	68
REALIZIMI I PAGESAVE PËR QUMËSHT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË.....	68
THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE TË QUMËSHTIT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË.....	69
PAGESAT DIREKTE PËR PULA VOJSE	
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	70
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	70
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	71
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	71
PAGESAT DIREKTE PËR DOSA PËR RIPRODHIM	
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	71
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	72
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	73
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	73

THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE PËR KRERË TË BAGËTIVE, KOSHERE TË BLETËVE DHE PULA VOJSE.....	74
REALIZIMI I PAGESAVE PËR KRERË TË BAGËTIVE, KOSHERE TË BLETËVE DHE PULA VOJSE	74

PAGESAT DIREKTE PËR THERRJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT	
PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR.....	75
SHTRIRJA GJEOGRAFIKE.....	75
KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT.....	75
DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM.....	76
MËNYRA E SUBVENCIONIMIT.....	76
THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE PËR THERJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT	77
REALIZIMI I PAGESAVE PËR THERJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT	77
IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT	77
BUXHETI I PLANIFIKUAR.....	78

Të nderuar fermerë,

Programi i Pagesave Direkte është ndër shtyllat kryesore të mbështetjes që jep shteti për fermerët e Republikës Kosovës. Ndër vite, ky Program është zgjeruar dhe buxheti në vazhdimësi është rritur. Kështu ka ndodhur edhe këtë vit.

Për vitin 2015, ne kemi rritur buxhetin në gati secilën sferë të angazhimit tonë në bujqësi dhe zhvillim rural dhe rritja e buxhetit për pagesa direkte ka qenë një prioritet qendror. Buxheti dhe mbështetja është rritur për shumicën e kulturave bujqësore, por edhe për blegtorinë. Në raste të caktuara, kemi lehtësuar edhe kriteret për sektorë të caktuar.

Më e rëndësishmja, nga ky vit ne po fillojmë edhe me subvencionime të reja, siç është shembulli me pemishtet ekzistuese apo me raportimin e therjeve të gjedheve.

Ky Program dëshmon se kërkesat dhe nevojat e fermerëve po adresohen çdo herë e më shumë në politikat shtetërore. Sfidat që mbesin para nesh, do të vazhdojmë t'i trajtojmë dhe t'i tejkalojmë bashkërisht.

Programi i këtij viti është fryt i punës së përbashkët me fermerët, me shoqatat përfaqësuese dhe me palët e tjera të interesit, ndërsa qëllim i ynë i përbashkët është që ky bashkëpunim të thellohet edhe më shumë në të ardhmen.

Objektiv i yni primar në angazhimet tona ditore është zhvillimi i bujqësisë, fuqizimi i fermerëve tanë dhe rritja e konkurrueshmërisë së produkteve tona bujqësore në rajon dhe më gjerë. Ne besojmë se kjo arrihet duke punuar me përgjegjësi, me transparencë dhe me efikasitet.

Ndaj, mbetemi të përkushtuar për të bashkëpunuar me të gjithë ata që në qendër të punës së tyre kanë vendosur interesin e fermerëve dhe të bujqësisë së vendit tonë.

Memli KRASNIQI
Ministër i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural

BUXHETI I PLANIFIKUAR

Nr.	Sektorët që do të mbështeten përmes pagesave direkte	Buxheti (€)
1	Pagesat direkte për mbjelljen vjeshtore të grurit	6,600,000.00
2	Pagesat direkte për mbjelljen e farës së grurit	100,000.00
3	Pagesat direkte për mbjelljen pranverore të misrit	1,800,000.00
4	Pagesat direkte për mbjelljen pranverore të lulediellit	600,000.00
5	Pagesat direkte për vreshta ekzistues	2,500,000.00
6	Pagesat direkte për prodhimtarinë e materialit fidanor të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesat vegetative	100,000.00
7	Pagesat direkte për lopë dhe buallica qumështore	3,080,000.00
8	Pagesat direkte për delet	1,658,000.00
9	Pagesat direkte për dhitë	150,000.00
10	Pagesat direkte për bletari	775,000.00
11	Pagesat direkte për qumështin sipas kategorive të cilësisë	1,500,000.00
12	Pagesat direkte për pulat vojse	237,000.00
13	Pagesat direkte për dosa në riprodhim (Derrari)	50,000.00
14	Pagesat direkte për perimet në fushë të hapur	2,000,000.00
15	Pagesat direkte për pemishtet ekzistuese	1,100,000.00
16	Pagesat direkte për therjet e raportuara të gjedhit	750,000.00
Buxheti total për vitin 2015		23,000,000.00

Pagesat direkte për mbjellje vjeshtore të grurit

BAZA LIGJORE

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49/25. 03. 2009);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009);

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 2003/5 i Kosovës për Farërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 8/15. 12. 2006);

Udhëzim Administrativ MBPZHR-së Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E SEKTORIT TË DRITHËRAVE

Sektori i drithërave është me rëndësi strategjike dhe ekonomike për vendin, duke u bazuar në resurse natyrore dhe numrin e madh të fuqisë punëtore të angazhuar në këtë sektor. Rëndësia e këtij sektori qëndron edhe në ndikimin që ka në zhvillimin e sektorëve të tjerë, blegtorisë dhe agro-përpunimit.

Në Kosovë, për vite me radhë mesatarisht mbillen prej 70,000 deri 90,000 hektarësh me grurë. Rendimentet mesatare të arritura nëpër vite sillen rreth 4 t/ha, varësisht nga kushtet agroklimatike dhe prodhuese të vendit tonë, si dhe masat e ndërmarra agroteknike nga ana e fermerëve.

Në vitet e fundit kemi një zhvillim më intensiv të sektorit dhe është e dukshme rritja e sipërfaqeve të mbjella me grurë, krahasuar me vitet e mëparshme.

Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet të vazhdohet edhe më tutje me mbështetje direkte përmes subvencionimit. Kjo mënyrë e mbështetjes do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit. Përmes mbështetjes të sektorit me pagesa direkte, synohet të arrihet sigurimi i vetëmjaftueshmërisë me grurë. Aktualisht Kosova i plotëson nevojat e veta rreth 70-80% të konsumit me grurë.

ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh përmirësimin e konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve vjeshtore (grurit) do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsyet e përkrahjes së kësaj mase, duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të cilat i disponon vendi.

QËLLIMI PROGRAMIT

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë drithëra/grurë.

Objektivat e programit

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

Objektivat specifike

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Fermerët që kultivojnë drithëra/grurë

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kultivojnë grurë dhe i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

SHTRIRJA GJEOGRAFIKE

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT

- Duhet të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku 2 hektarë me grurë;
- Parcela e mbjellë me grurë duhet të jetë në minimum 0.20 hektar e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë 1 hektar e pandarë.

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridikë;
- Dëshminë nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira, e cila duhet të jetë e lidhur dhe e nënshkruar në mes të dy palëve – qiradhënësit dhe qiramarrësit.
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë;

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej 150 €/ha;

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë grurë me sipërfaqe mbi 2 hektarë dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

REALIZIMI I PAGESAVE

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

MËNYRA E APLIKIMIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

BUXHETI I PLANIFIKUAR

Për pagesat direkte (subvencionim) të mbjelljeve vjeshtore të grurit është 6,600,000.00 €.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Pagesat direkte për mbjellje të farës së grurit

BAZA LIGJORE

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012).

Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49/25. 03. 2009);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009);

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 2003/5 i Kosovës për Farërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 8/15. 12. 2006);

Udhëzim Administrativ MBPZHR Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E SEKTORIT TË DRITHËRAVE

Bazuar në të dhënat statistikore shihet se aktualisht Kosova i plotëson nevojat me farë gruri vetëm 10-15%. Për shkak të kostos së lartë të prodhimit, një pjesë e konsideruar e fermerëve e shfrytëzojnë farën vetanake për mbjelljen e grurit (vlerësohet se 20% e fermerëve përdorin farën vetanake për mbjelljen e grurit).

Procesi i prodhimit të farës së grurit është një veprimtari ekonomikisht e kushtueshme, duke i marrë për bazë fazat e prodhimit si: sigurimi i farës cilësore, shumëzimi, parakultura, inspektime fushore, përpunimi, etiketimi, mostrimi i farës si dhe masat shtesë të mbrojtjes. Mbështetja e prodhuesve të farës së grurit do të ndikojë në uljen e kostos së prodhimit të farës.

Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet sigurimi i farës së grurit brenda vendit, me qëllim të rritjes së rendimentit dhe përmirësimit të cilësisë së grurit të prodhuar.

ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh Përmirësimin e konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve vjeshtore (farë gruri) do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsyet e përkrahjes së kësaj mase, duke marrë për bazë kërkesat e tregut dhe resurset natyrore të cilat i ka vendi.

QËLLIMI I PROGRAMIT

Mbështetja direkte e fermerëve prodhues të farës së grurit.

Objektivat e programit

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor;

Objektivat specifike

- Rritja e rendimentit të grurit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit të farës së grurit dhe grurit merkantil;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Rritja e kapaciteteve përpunuese;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Fermerët që kultivojnë farë të grurit

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kultivojnë farë të grurit dhe i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

Shtrirja gjeografike

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku 5 hektarë me grurë për prodhimin e farës;

- Ta posedojnë kontratën me kompaninë prodhuese të farës;
- Parcela e mbjellë me grurë për farë ose e marrë me qira për mbjelljen e grurit për farë, duhet të jetë në minimum 1 hektar e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Fara e grurit të mbjellë duhet të jetë në Listën e Farërave të Lejuara.

Tabela 1: Varietetet e grurit në listën e farërave të lejuara

Nr	Varieteti	Nr	Varieteti
1	ANA	36	AGROUNIJA
2	BRUTUS	37	MAKEDONSKA RANA
3	EVROPA 90	38	EXOTIC
4	KRONA	39	Bc RENATA
5	LARA	40	Bc MIHELCA
6	LENTA	41	MIA
7	LUNA	42	MATEA
8	LIBERTA	43	GABI
9	ISENGRAIN	44	EPIDOC
10	ILIRIJA	45	APACHE
11	GOLLUBICA	46	ARLEQUIN
12	JUSTUS	47	ANDINO
13	NEVESINKA	48	BALATON
14	NS 5	49	Bc PRIMA
15	PANONKA	50	SIRTAKI
16	POBEDA	51	EUCLIDE
17	PELISTERKA	52	Kg 56-S
18	RENESANSA	53	VIZIJA
19	SERPANJKA	54	KRISTINA

20	TINA	55	PLANETA
21	SOISSONS	56	ESPERIA
22	ZHITARKA	57	AMARILO 105
23	SUPER ZHITARKA	58	VITTORIO
24	Mv SUBA	59	STENDAL
25	Mv KOLO	60	ZANZIBAR
26	Mv TOBORZO	61	SIMONIDA
27	Mv MARSALL	62	ZVEZDANA
28	Mv MAKARONI	63	VULKAN
29	Mv BERES	64	ALTEZZA
30	AGROUNIJA PRIMA	65	ADELAIDE
31	MAKEDONSKA RODNA	66	ANTILLE
32	NIKOL	67	LUCIJA
33	PROFETA	68	KATARINA
34	ANDALOU	69	KRALJICA
35	BASTIDE		
Varietete standarde (krahasues): Evropa 90 dhe Pobeda			

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridikë;
- Dëshminë për sasinë e dorëzuar të grurit në kompaninë prodhuese të farës (duhet të sillet/dorëzohet pas realizimit të procesit të korrje-shirjeve të grurit për prodhimin e farës);

- Dëshminë nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira e cila duhet të jetë e lidhur dhe e nënshkruar në mes të dy palëve - qiradhënësit dhe qiramarrësit.
- Dëshminë mbi kategorinë e farës së grurit të mbjellë;
- Formularin për sipërfaqet e mbjella me grurë për prodhimin e farës (e verifikuar nga MBPZHR-ja);
- Raportin e Inspektoratit fitosanitar nga inspektimet fushore I dhe II (duhet të silllet/dorëzohet pasi të realizohen inspektimet fushore);
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe-hektar, në vlerë prej 250 €/ha;
- Pas realizimit të dy inspektimeve fushore nga ana e inspektorëve fitosanitarë, nëse parcelat i plotësojnë kriteret për prodhim të farës së grurit, atëherë subvencionimi do të bëhet në vlerë prej 250 €/ha. Ndërsa, nëse parcelat nuk i plotësojnë kriteret për prodhim të farës së grurit dhe refuzohen, atëherë fermerët do të përfitojnë vetëm subvencionin për prodhimtarinë e grurit merkantil në vlerë prej 150 €/ha.

MËNYRA E IMPLEMENTIMIT

Pas verifikimit të dokumentacionit, realizohen dy inspektime në terren nga ana e inspektorëve fitosanitarë. Inspektimi i parë realizohet pas ngallimit të grurit, ndërsa inspektimi i dytë realizohet pas dy javëve të sipërfaqet e mbjella me grurë për farë (Përgjegjës për inspektimin është shërbimi i autorizuar - Inspektorati

Fitosanitar), dhe në fund bëhet lëshimi i raportit për sipërfaqet e grurit për farë, të pranuar dhe ato të refuzuara.

REALIZIMI I PAGESAVE

Pas përfundimit të inspektimeve dhe hartimit të listave përfundimtare të përfituesve, bëhet pagesa e fermerëve përfitues vetëm për sipërfaqet e pranuar për farë të grurit dhe dëshmisë mbi sasinë e dorëzuar të grurit për prodhimin e farës, bazuar në rendimentin mesatar të grurit për vitin aktual. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

MËNYRA E APLIKIMIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

BUXHETI I PLANIFIKUAR

Për pagesat direkte (subvencionim) të mbjelljeve të grurit për farë është 100,000.00 €.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Pagesat direkte për mbjellje pranverore të misrit

BAZA LIGJORE

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49/25. 03. 2009);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009);

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012).

Ligji Nr. 2003/5 i Kosovës për Farërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 8/15. 12. 2006);

Udhëzim Administrativ MBPZHR Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E SEKTORIT TË DRITHËRAVE

Në Kosovë, për vite me radhë mesatarisht mbillen prej 60,000 deri 65,000 hektarë me misër. Dominon varieteti i misrit kokërr edhe pse në vitet e fundit kemi një ndryshim të strukturës në favor të rritjes së sipërfaqeve të mbjella me misër foragjer. Rendimenti mesatar i misrit nëpër vite sillet nga 4 deri në 4.5t/ha, varësisht nga kushtet agroklimatike dhe prodhuese të vendit tonë, si dhe masat e ndërmarra agroteknike nga ana e fermerëve.

Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet të vazhdohet edhe më tutje përmes mbështetjes direkte. Kjo masë mbështetëse do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit.

Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet sigurimi i vetëmjaftueshmërisë me ushqim të koncentruar për kafshë (misër). Kjo mbështetje do të ketë ndikim edhe në uljen e kostos së prodhimeve blegtorale dhe përmirësimin e cilësisë.

ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh **përmirësimin e konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor**. Mbështetja direkte e mbjelljeve pranverore (misër) do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së kësaj mase, duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të cilat i ka vendi.

QËLLIMI PROGRAMIT

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë misër.

Objektivat e programit

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

Objektivat specifike

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimeve;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Shfrytëzimi i kapaciteteve përpunuese të ushqimit të kafshëve;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore dhe industrisë përpunuese.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Fermerët që kultivojnë misër

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë misër dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

SHTRIRJA GJEOGRAFIKE

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku 1 hektar me misër në pronësi;
- Parcela e mbjellë me misër duhet të jetë në minimum 0.20 hektar e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë 1 hektar e pandarë.

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridikë;
- Dëshminë nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira e cila duhet të jetë e lidhur dhe e nënshkruar në mes të dy palëve - qiradhënësit dhe qiramarrësit.
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej 150 €/ha;

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë misër me sipërfaqe mbi **1 hektar** dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

REALIZIMI I PAGESAVE

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

MËNYRA E APLIKIMIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

BUXHETI I PLANIFIKUAR

Për pagesat direkte (subvencionim) të misrit është **1,800,000.00 €**.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Pagesat direkte për mbjellje pranverore të lulëdiellit

LEGJISLACIONI REFERUES

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49/25. 03. 2009);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009);

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 2003/5 i Kosovës për Farërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 8/15. 12. 2006);

Udhëzim Administrativ MBPZHR Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E SEKTORIT TË DRITHËRAVE

Luledielli është kulturë industriale dhe luan rol të rëndësishëm në industrinë ushqimore dhe atë përpunuese. Përdoret si lëndë e parë në industrinë e vajit, ushqim për kafshët (bimë e gjelbër, e silazhuar) si dhe mbetje të përpunimit industrial (bërsi). Në të kaluarën e afërt dmth. në vitet e '80-'90-ta kjo kulturë është kultivuar në sipërfaqe të mëdha në tokat bujqësore të Kosovës. Sipërfaqet e mbjella me këtë kulturë janë sjellë rreth 10,000 hektarë dhe rendimenti mesatar ka qenë mbi 2,000 kg për hektar.

Në Kosovë, për vite me radhë nuk është kultivuar luledielli, por në vitet e fundit ka filluar të shfaqet interesimi për kultivimin e kësaj kulture vajore. Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet të vazhdohet edhe më tutje mbështetja direkte përmes subvencionimit. Kjo mbështetje do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit.

Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet sigurimi i lëndës së parë për prodhimin e vajit dhe ushqimit të koncentruar për bagëti. Ky veprim do të ketë refleksione edhe në uljen e kostos së prodhimeve blegtorale dhe përmirësimin e cilësisë.

ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh **përmirësimin e konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar**

bujqësor. Mbështetja direkte e mbjelljeve pranverore (luledielli) do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së kësaj mase, duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të cilat i ka vendi.

QËLLIMI I PROGRAMIT

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë luledielli.

Objektivat e programit

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

Objektivat specifike

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Shfrytëzimi i kapaciteteve përpunuese të ushqimit të kafshëve;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore dhe industrisë përpunuese.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Fermerët që kultivojnë luledielli

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë luledielli dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

SHTRIRJA GJEOGRAFIKE

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Duhet të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku **1 hektar** me luledielli në pronësi;
- Parcela e mbjellë me luledielli, duhet të jetë në minimum **0.20 hektar e pandarë**;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira duhet të jetë **1 hektar e pandarë**;

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridikë;
- Dëshminë nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi, ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira e cila duhet të jetë e lidhur dhe e nënshkruar në mes të dy palëve - qiradhënësit dhe qiramarrësit.

- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej **150 €/ha**.
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë luledielli **mbi 1 hektar** dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

REALIZIMI I PAGESAVE

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

MËNYRA E APLIKIMIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

BUXHETI I PLANIFIKUAR

Për pagesat direkte (subvencionim) të Lulediellit është **600,000.00 €**.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Pagesat direkte për perime në fushë të hapur

BAZA LIGJORE

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49/25. 03. 2009);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009);

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 2003/5 i Kosovës për Farërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 8/15. 12. 2006);

Udhëzim Administrativ MBPZHR Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E SEKTORIT - PERIMET NË FUSHË TË HAPUR

Sipërfaqja e tokës bujqësore e mbjellë me perime, në Kosovë, është rreth 14 550 hektarë. Kulturat perimore të cilat kultivohen në fushë të hapur në sipërfaqe më të mëdha janë: speci me 22%, domatja me 8.8%, qepa 6%, shalqiri 6%, lakra 4% etj.

Kultivimi i perimeve në fushë të hapur është i përqendruar kryesisht në luginën e Anadrinit, në trekëndëshin që ndodhet në fushën e Dukagjinit në mes të Rahovecit, Gjakovës dhe Prizrenit si dhe në Anamoravë. Rreth 3,000 hektarë me specia kultivohen në këtë pjesë. Shalqiri është kultura tjetër me rëndësi, përderisa prodhimi i domateve ka një rritje të sipërfaqeve të kultivuara si në fushë të hapur e po ashtu edhe në ambiente të mbrojtura (serra).

ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh Përmirësimin e konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte e sektorit të perimeve në fushë të hapur do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti. Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsyet e përkrahjes së këtij sektori, duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të cilat i ka vendi.

QËLLIMI I PROGRAMIT

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë perime në fushë të hapur.

Objektivat e programit

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Përmirësimi i konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

Objektivat specifike

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i shpenzimeve të prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Fermerët që kultivojnë perime në fushë të hapur

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë perime në fushë të hapur dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

SHTRIRJA GJEOGRAFIKE

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku **0.50 ha** me perime në fushë të hapur;
- Parcela e mbjellë me perime në fushë të hapur duhet të jetë në minimum **0.20 ha** e pandarë;
- Sipërfaqja e tokës e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e tokës bujqësore e marrë me qira duhet të jetë **minimum 0.20 ha**;

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridikë;
- Dëshminë nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira, e cila duhet të jete e lidhur dhe e nënshkruar në mes të dy palëve - qiradhënësit dhe qiramarrësit;
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë;

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe - hektarë të mbjellë me perime në fushë të hapur, në vlerë prej **300 €/ha**;

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë mbjellë/kultivojnë perime në fushë të hapur, me sipërfaqe mbi 0.50 ha dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

REALIZIMI I PAGESAVE

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

MËNYRA E APLIKIMIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

BUXHETI I PLANIFIKUAR

për pagesat direkte (subvencionim) të perimeve në fushë të hapur është 2,000,000.00 €.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Tabela 2. Kulturat perimore që kultivohen në fushë të hapur dhe që do të mbështeten përmes pagesave direkte

Nr	Emri i kulturës perimore
1	Patatja
2	Domatja
3	Patëllxhani zi
4	Speci
5	Kungulli i Misirit
6	Kungulli
7	Kungulleshe
8	Trangulli
9	Shalqiri
10	Pjepri
11	Lakra
12	Lulelakra
13	Spinaqi
14	Marulja (sallata)
15	Pangjari
16	Majdanozi
17	Preshi
18	Qepa
19	Rrepka
20	Hudhra
21	Fasulja
22	Bizelja
23	Karota

Pagesat direkte për vreshtat ekzistuese

BAZA LIGJORE

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49/25. 03. 2009);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009)

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 02/L-8 për Verërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 9/01. 02. 2007);

Ligji Nr. 04/L-019 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 02/L-8 për Verërat (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 13/01. 09. 2011);

Udhëzim Administrativ MBPZHR Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E SEKTORIT TË VRESHTAVE

Sektori i vreshtarisë është me rëndësi strategjike dhe ekonomike për vendin, duke u bazuar në resurse natyrore dhe në numrin e madh të fuqisë punëtore të angazhuar në këtë sektor. Rëndësia e këtij sektori qëndron edhe në ndikimin që ka në zhvillimin e sektorëve të tjerë, si në sektorin e verërave dhe agro-përpunimit.

Sipas të dhënave, nga kadastra e vreshtave, në Kosovë aktualisht janë 3 200 hektarë me vreshta dhe më shumë 5,000 fermerë që merren direkt me kultivimin e vreshtit.

Në vitet e fundit kemi një zhvillim më intensiv të sektorit, janë bërë investime të rëndësishme në sektorin e vreshtave dhe verërave. Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet vazhdimi i mbështetjes direkte përmes subvencionimit. Kjo mbështetje do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit.

Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet mirëmbajtje e vazhdueshme e sipërfaqeve aktuale dhe shtimi i sipërfaqeve të reja me vreshta.

ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh përmirësimin e konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar

bujqësor. Mbështetja direkte e mirëmbajtjes së sipërfaqeve më vreshta do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsyet e përkrahjes së këtij sektori, ruajtja dhe zgjerimi i sipërfaqeve me vreshta, ndalimin e imigrimit nga zonat rurale në zonat urbane si dhe duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të cilat i ka vendi.

QËLLIMI PROGRAMIT

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë vreshta (rrush).

Objektivat e programit

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Mirëmbajtja e vazhdueshme e vreshtave ekzistuese;
- Përmirësimi i konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

Objektivat specifike

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i kostos së prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Fermerët që kultivojnë vresht (rrush)

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë vresht (rrush) dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

SHTRIRJA GJEOGRAFIKE

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku **0.10/ha (10 ari)** më vresht;
- Sipërfaqja e vreshtit e marrë me qira duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e vreshtit e marrë me qira duhet të jetë minimum **0.10 ha (10 ari)** e pandarë.

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridik;
- Dëshminë nga kadastra e vreshtarisë mbi sipërfaqen e vreshtit - certifikata e vreshtit (ky dokument merret në Departamentin e vreshtarisë dhe verërave në Rahovec);
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore ta marrë me qira e cila duhet të jetë e lidhur dhe e nënshkruar në mes të dy palëve - qiradhënësit dhe qiramarrësit;

- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektarë;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë më shumë se **0.10 ha (10 ari)** vresht dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi;
- Fermerët që kanë të mbjellë (kultivojnë) vresht nga **0.10 ha deri 100 ha** do të subvencionohen në vlerë prej **1,000 €/ha**;
- Fermerët që kanë të mbjellë (kultivojnë) vresht **mbi 100 hektarë** do të subvencionohen në vlerë prej **300 €/ha**.

REALIZIMI I PAGESAVE

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve, bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesa bëhen në xhironlogaritë bankare të fermerëve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

MËNYRA E APLIKIMIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorit Komunale për Bujqësi.

BUXHETI I PLANIFIKUAR

Për pagesat direkte (subvencionim) të vreshtave ekzistues është 2,500,000.00 €.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Pagesat direkte për pemishtet ekzistuese

BAZA LIGJORE

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 2004/13 për Materialin Fidanor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 22/01. 03. 2008);

Ligji Nr 04/L-120 për Mbrojtjen e Bimëve (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 01/17 Janar 2013);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009);

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Udhëzim Administrativ MBPZHR Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E SEKTORIT TË PEMËTARISË

Sektori i pemëtarisë është me rëndësi strategjike dhe ekonomike për vendin, duke u bazuar në resurse natyrore dhe numrin e madh të fuqisë punëtore të angazhuar në këtë sektor. Rëndësia e këtij sektori qëndron edhe në ndikimin që ka në zhvillimin e sektorëve të tjerë, si në sektorin e prodhimit të materialit fidanor dhe agro-përpunimit.

Sipas të dhënave statistikore, aktualisht në Kosovë janë të mbjella rreth 4,000 hektarë me pemë të të gjitha llojeve. Për të pasur një zhvillim të qëndrueshëm të sektorit, kërkohet mbështetje përmes pagesave direkte. Kjo mbështetje do të ndikojë drejtpërdrejt në zvogëlimin e kostos së prodhimit dhe rritjen e të ardhurave të fermerit. Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet mirëmbajtje e vazhdueshme e sipërfaqeve aktuale dhe zgjerimi i sipërfaqeve të reja me pemë.

ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh **përmirësimin e konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor**. Mbështetja direkte e sipërfaqeve të tokës bujqësore të mbjella me pemë do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Sigurimi dhe siguria e ushqimit, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsytet e përkrahjes së këtij sektori, ruajtja dhe zgjerimi i sipërfaqeve me pemë, ndalimin e migrimit nga zonat rurale në zonat urbane si dhe duke marrë për bazë numrin e madh të fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të cilat i ka vendi.

QËLLIMI I PROGRAMIT

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët kultivojnë pemë.

Objektivat e programit

- Rritja e të hyrave në fermë;
- Mirëmbajtja e vazhdueshme e pemishteve ekzistuese;
- Përmirësimi i konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

Objektivat specifike

- Rritja e rendimentit;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimit;
- Zvogëlimi i kostos së prodhimit;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

PËRFITUESIT /GRUPI I SYNUAR

Fermerët që kultivojnë pemë

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë/kultivojnë pemë dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

SHTRIRJA GJEOGRAFIKE

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të kenë të mbjellë së paku **0.50 ha** me pemë drufrutore;
- Të kenë të mbjellë së paku **0.25 ha** me pemë të imëta (dredhëz, manaferrë, mjedër dhe boronicë);
- Parcela e mbjellë me pemë duhet të jetë në minimum **0.25 ha e pandarë**;
- Sipërfaqja e pemishtes e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për një vit;
- Sipërfaqja e pemishtes e marrë me qira duhet të jetë minimum **0.25 ha e pandarë**.

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e certifikatës së regjistrimit të biznesit për personat juridikë;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira e cila duhet të jetë e lidhur dhe e nënshkruar në mes të dy palëve - qiradhënësit dhe qiramarrësit;
- Dëshmi për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për sipërfaqe/hektar, në vlerë prej **400 €/ha**;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët kanë të mbjellë së paku **0.50 ha** me pemë drufrutore dhe fermerët të cilët kanë të mbjellë së paku **0.25 ha** me

pemë të imëta (dredhëz, manaferrë, mjedër dhe boronicë) dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

REALIZIMI I PAGESAVE

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve, bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të hektarëve të mbjellë dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/aplikuesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

MËNYRA E APLIKIMIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë **45 ditë** nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtoritë Komunale për Bujqësi.

BUXHETI I PLANIFIKUAR

Për pagesat direkte (subvencionimi) për Pemishtet ekzistuese është **1,100,000.00 €**.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Tabela 3. Kulturat pemëtoare që do të mbështeten përmes pagesave direkte

Nr.	Emri i kulturës pemëtore
1	Molla
2	Dardha
3	Ftua
4	Mushmolla
5	Kumbulla
6	Kajsia
7	Pjeshka
8	Qershia
9	Vishnja
10	Dredhëza
11	Manaferra
12	Mjedra
13	Boronica

Pagesat direkte për prodhimin e materialit fidanor të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit të prodhuara mbi nënshartesa vegjetative

BAZA LIGJORE

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 2004/13 për Materialin Fidanor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 22/01. 03. 2008);

Ligji Nr 04/L-120 për Mbrojtjen e Bimëve (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 01/17 Janar 2013);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009);

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Udhëzim Administrativ MBPZHR Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E MATERIALIT FIDANOR

Zhvillimi i suksesshëm i pemëtarisë intensive varet në radhë të parë nga prodhimtaria cilësore e materialit fidanor, nga varietete më të mira të përfituara përmes seleksionimit klonal, të kultivuara në nënshartesat më të përshtatshme.

Suksesi në krijimin e pemishteve intensive komerciale, në radhë të parë varet nga cilësia i fidanëve, prandaj kësaj prodhimtarie gjithmonë duhet t'i kushtohet kujdes i veçantë, sidomos sigurimit të materialit fillestar, i cili para së gjithash duhet të jetë i shëndoshë për nga gjendja shëndetësore dhe pastërtia varietore, sepse vetëm në këtë mënyrë mund të garantohet prodhimtaria e qëndrueshme e pemishtes.

Vitet e fundit është rritur në mënyrë të dukshme interesimi i fermerëve për prodhimin e materialit fidanor të pemëve të prodhuara mbi nënshartesa vegetative. Sektori i pemëtarisë e veçanërisht prodhimtaria e fidanëve konsiderohet sektor me rendësi ekonomike. Përmes kësaj mbështetjeje synohet të arrihet përmirësimi i teknikave të prodhimit të fidanëve të pemëve dhe aplikimit të teknologjive të reja që bëjnë të mundur rritjen e vazhdueshme të cilësisë dhe shtimin e numrit të fidanëve të pemëve drufrutore.

ARSYESHMËRIA E ZBATIMIT TË MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh përmirësimin e konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor. Mbështetja direkte në prodhimin e fidanëve të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative do t'i kontribuojë realizimit të këtij objekti.

Ngritja e cilësisë si dhe rritja e numrit të fidanëve të pemëve drufrutore, si dhe rritja e të ardhurave të fermerëve janë edhe arsye të përkrahjes së këtij sektori, duke marrë për bazë numrin e fermerëve të cilët merren me këtë sektor dhe resurset natyrore të cilat i ka vendi.

QËLLIMI PROGRAMIT

Mbështetja direkte e fermerëve të cilët prodhojnë fidanë të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative.

Objektivat e programit

- Rritja e sipërfaqeve të mbjella me pemë drufrutore;
- Rritja e sipërfaqeve të mbjella me vreshta;
- Rritja e të hyrave në fermë;
- Zvogëlimi i importit;
- Përmirësimi i konkurrencës dhe efektivitetit të prodhimit primar bujqësor.

Objektivat specifike

- Përmirësimi i cilësisë së materialit fidanor të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative;

- Aplikimi i teknologjive bashkëkohore - mbjellja intensive;
- Përmirësimi i strukturës varietore;
- Zvogëlimi i kostos së shpenzimeve të prodhimit të fidanëve të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative;
- Intensifikimi i ekonomizimit të aktiviteteve bujqësore.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Fermerët që prodhojnë material fidanor të pemëve dhe hardhisë

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët prodhojnë material fidanor të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

SHTRIRJA GJEOGRAFIKE

- Tërë territori i Republikës së Kosovës.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të posedojn minimum 0.50 hektarë tokë bujqësore (në pronësi të tyre ose të marrë me qira);
- Sipërfaqja e tokës bujqësore e marrë me qira, duhet të jetë e kontraktuar së paku për 2 (dy) vjet;

- Fermeri, gjatë vitit kalendarik 2015, duhet të prodhojë minimum 5,000 fidanë të pemëve drufrutore ose hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegjetative.

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të subjektit;
- Kopjen e certifikatës së biznesit dhe informatën mbi biznesin;
- Kopjen e certifikatës së numrit fiskal;
- Dëshminë - vërtetimin për obligimet e kryera ndaj ATK-së;
- Kopjen e Licencës së MBPZHR-së për prodhimin e materialit fidanor të pemëve;
- Kopjen e Licencës së MBPZHR-së për prodhimin e materialit fidanor të hardhisë së rrushit;
- Kopjen e deklarimit të sasisë së prodhuar të fidanëve për vitin kalendarik 2015 të vërtetuar nga Inspektori Fitosanitar (ky dokument merret në DPBT-MBPZHR);
- Kopjen e certifikatës fitosanitare mbi gjendjen shëndetësore të fidanëve të prodhuar (ky dokument sillet pas bërjes së analizave të fidanëve për gjendjen shëndetësore);
- Dëshminë - procesverbalin nga Inspektori Fitosanitar për posedimin e pemishtes amë të nënshartesave vegjetative;
- Dëshminë - procesverbalin nga Inspektori Fitosanitar për posedimin e vreshtit amë të nënshartesave vegjetative;
- Për nënshartesat vegjetative të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit të sjella nga importi, fermeri duhet t'i posedojë këto dokumentacione: certifikatën fitosanitare për gjendjen shëndetësore të nënshartesave vegjetative të lëshuar nga vendi-shteti prej të cilit janë importuar

nënshartesat vegetative dhe dokumentin unik doganor (DUD) që dëshmon se nënshartesat janë futur në Kosovë në mënyrë të rregullt përmes doganës;

- Dëshminë nga kadastra mbi sipërfaqen e tokës së punueshme në pronësi ose kopjen e kontratës që dëshmon disponueshmërinë e tokës bujqësore;
- Kontratën për sipërfaqen e tokës bujqësore të marrë me qira e cila duhet të jetë e lidhur së paku për 2 (dy) vjet dhe e nënshkruar në mes të dy palëve - qiradhënësit dhe qiramarrësit.
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për fidanë;
- Subvencionimi do të bëhet vetëm për fidanët njëvjeçar;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët gjatë vitit 2015 prodhojnë mbi **5,000 fidanë** të pemëve drufrutore ose hardhisë së rrushit mbi nënshartesa vegetative;
- Fermerët që prodhojnë minimum **5,000 deri 40,000 fidanë** të pemëve drufrutore mbi nënshartesa vegetative do të subvencionohen në vlerë prej **0.20 €/fidan**;
- Fermerët që prodhojnë mbi **40,000 fidanë** të pemëve drufrutore mbi nënshartesa vegetative do të subvencionohen në vlerë prej **0.15 €/fidan**;
- Fermerët që prodhojnë mbi **5,000 fidanë** të hardhisë së rrushit do të subvencionohen në vlerë prej **0.10 €/fidan**;

MËNYRA E APLIKIMIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve, si dhe digjitalizimi i parcelave do të zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

REALIZIMI I PAGESAVE

Pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve bëhet pagesa e fermerëve përfitues, sipas numrit të fidanëve të prodhuar dhe të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/subjekteve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

BUXHETI I PLANIFIKUAR

Për pagesat direkte (subvencionim) të fidanëve të pemëve drufrutore dhe hardhisë së rrushit të prodhuara mbi nënshartesa vegjetative është 100,000,00 €.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Pagesat direkte për: lopë dhe
buallica qumështore, dele,
dhi, dosa për riprodhim,
bletari, qumësht sipas
kategorive të cilësisë, pula
vojse dhe therjet e raportuara
të gjedhit

BAZA LIGJORE

Ligji Nr. 03/L-098 për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 56/27. 07. 2009);

Ligji Nr. 04/L-090 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr. 03/L-098 për Bujqësi dhe Zhvillim Rural (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 03/L-016 për Ushqimin (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 49/25. 03. 2009);

Ligji Nr. 03/L-029 për Inspeksionin Bujqësor (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 45/12. 01. 2009);

Ligji Nr 04/L-085 për Bujqësi Organike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 28/16 Tetor 2012);

Ligji Nr. 2004/21 për Veterinarinë (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 18/01. 11. 2007);

Ligji Nr. 04/L-191 për Blegtorinë (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 25/08 Korrik 2013);

Ligji Nr. 02/L-10 për Përkujdesjen Ndaj Kafshëve (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 5/01. 10. 2006);

Ligji Nr. 02/L-111 për Bletari (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës Nr. 35/15. 08. 2008);

Udhëzim Administrativ MBPZHR Nr. 04/2015 për Pagesat Direkte në Bujqësi për vitin 2015.

RËNDËSIA E SEKTORIT TË BLEGTORISË

Blegtoria është veprimtari fitimprurëse me rëndësi ekonomike pasi që ekzistojnë resurset natyrore për zhvillimin e aktiviteteve blegtorale. Blegtoria është prodhuese e ushqimeve me vlerë të lartë ushqyese (qumësht, mish dhe prodhime bletare) dhe promotorë i zhvillimit të aktiviteteve tjera bujqësore (prodhimtarisë bimore dhe industrisë përpunuese). Numri i fermave blegtorale të regjistruara sillet rreth 96,000.

Pavarësisht rezultateve inkurajuese dhe predispozitave gjeografike, resurseve të cilat i disponon vendi për zhvillimin e sektorit të blegtorisë, në këtë sektor janë evidente vështirësi të cilat mund të reflektohen negativisht në zhvillimin e përgjithshëm të aktiviteteve blegtorale. Pamundësia e fermerëve për investime me qëllim të rritjes së kapaciteteve, sistemi kreditues i pavolitshëm, importet nga

vendet kryesisht të rajonit të cilët aplikojë masa stimuluese për eksport (subvencionimi i eksportit) etj., paraqesin problem serioz për prodhimtarinë vendore dhe perspektivën e sektorit.

ARSYESHMËRIA E MASËS

Programi i zhvillimit të sektorit sipas Planifikimit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural, parasheh intensifikimin e aktiviteteve blegtorale me qëllim të shfrytëzimit të resurseve natyrore të cilat i disponon vendi dhe krijimin e një bujqësie/blegtorie të konsoliduar fitimprurëse me prodhimtari konkurrente në rajon dhe garanci për shëndetin e konsumatorit.

Ngritja e prodhimtarisë kërkon edhe ngritjen kapaciteteve përpunuese dhe intensifikimin e shkallës së shfrytëzimit të kapaciteteve përpunuese të tanishme. Vëmendje e veçantë do t'i kushtohet ngritjes së nivelit të sigurisë së konsumatorit, gjë që pretendohet të arrihet përmes:

- Ngritjes së madhësisë së fermave dhe modernizimit të teknologjive;
- Sigurimit të aplikimit të standardeve të sigurisë së ushqimit;
- Minimizimit të efekteve anësore në ndotjen e ambientit.

QËLLIMI PROGRAMIT

Mbështetja direkte për fermerët mbarështues të lopëve dhe buallicave qumështore, deleve, dhive, bletëve, dosave për riprodhim, pulave vojse, qumështit të freskët Klasa ekstra, Klasa I-rë dhe Klasa II-të, dhe therjet e raportuara të gjedhit.

OBJEKTIVAT E PROGRAMIT

Objektivat e përgjithshme

- Përmirësimi i të hyrave në fermë;
- Rritja e madhësisë së fermës, dhe
- Siguria e ushqimit.

Objektivat specifike

- Intensifikimi dhe ekonomizimi i aktiviteteve blegtorale dhe bletare;
- Përmirësimi i cilësisë së prodhimeve;
- Mirëmbajtja e bazës së të dhënave në sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve AUV;
- Zvogëlimi i ndikimit negativ në mjedis;
- Ndalimi i qarkullimit ilegal të gjedhit;
- Zvogëlimi i kostos së shpenzimeve të prodhimit;
- Nxitja e aktiviteteve të fermerëve dhe aftësisë konkurruese.

SHTRIRJA GJEOGRAFIKE

Tërë territori i Republikës së Kosovës.

IMPLEMENTIMI I PROGRAMIT

Implementimi bëhet nga Agjencia për Zhvillimin e Bujqësisë.

Pagesat direkte për lopë dhe buallica qumështore

Gjedhët (duke përfshirë edhe buallicat) janë popullimi më i madh i kafshëve blegtorale dhe si i tillë janë bartës të prodhimitarisë së qumështit, prandaj prodhimtaria e gjedhit është veprimtari e pjesës dërmuese të fermave komerciale dhe ekonomive familjare.

Vlerësohet se fondi i gjedhit në Kosovë është mbi 320,000 krerë, prej të cilave për prodhimitarinë e qumështit janë rreth 178,000 krerë.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë lopë dhe buallica qumështore në të gjitha fazat e prodhimitarisë së qumështit dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë minimum 5 krerë lopë qumështore dhe buallica qumështore ose gjithsej 5 krerë lopë qumështore dhe buallica qumështore së bashku;

- Kafshët duhet të jenë të matrikulluara (pllaka që u vendosen në vesh me numra të veçantë) me matrikull të Republikës së Kosovës ose shteteve të BE-së;
- Kafshët duhet të jenë të regjistruara në sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Regjistrin e lëshuar nga Praktikat Veterinare të kontraktura duke u bazuar në të dhënat e sistemit të Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për fidanë;
- Subvencionimi do të bëhet për krerë, në vlerë prej 70 €/krerë;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë minimum 5 krerë lopë qumështore dhe buallica qumështore ose gjithsej 5 krerë lopë qumështore dhe buallica qumështore së bashku dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

Pagesat direkte për dele dhe dhi

Të imëtat (delet dhe dhitë) janë popullimi i kafshëve blegtorale që dominojnë në zonat e thella rurale dhe si të tilla janë bartëse të prodhimtarisë blegtorale. Sipas të dhënave statistikore, fondi i të imëtave në Kosovë është rreth 216,000 krerë, prej të cilave në prodhimtarinë e qumështit janë rreth 130,000 krerë.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë dele dhe dhi qumështore në të gjitha fazat e prodhimtarisë së qumështit dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë minimum 30 krerë dele dhe minimum 20 krerë dhi qumështore në prodhimtarinë aktive të qumështit;
- Kafshët duhet të jenë të matrikulluara me matrikull të Republikës së Kosovës ose shteteve të BE-së;
- Kafshët duhet të jenë të regjistruara në sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirrologarinë bankare të aplikuesit;
- Regjistrin e lëshuar nga Praktikat veterinarë të kontraktura, duke u bazuar në të dhënat e sistemit të Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për krerë, në vlerë prej 15 €/krerë;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë minimum 30 krerë dele qumështore dhe minimum 20 krerë dhi qumështore dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

Pagesat direkte për bletari

Bletaria është një ndër lëmit boshte të bujqësisë në Kosovë. Vendi ynë ka kushte të përshtatshme për zhvillimin e bletarisë duke u bazuar në disponueshmerin e rrallë të klimës, reliefit apo edhe numrit të madh të bimëve mjaltëdhënëse, të cilat garantojnë një prodhimtari të mirë të produkteve të bletës.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë bletë dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë minimum **30 shoqëri bletësh** (koshere);
- Fermerët mundë t'i kenë të vendosura shoqëritë e bletëve (kosheret) më së shumti në **tri (3) bletishte**;
- Kosheret duhet të jenë të shënuara me numër identifikues të pronës sipas një rregullimi të brendshëm nga MBPZHR-ja dhe fermerët do të njoftohen në momentin e aplikimit.

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;

- Kopjen e certifikatës për prodhimin organike të mjaltit. Certifikata duhet të jetë e lëshuar nga trupa certifikues (vetëm për fermerët certifikuar për prodhimin organik të mjaltit);
- Fermerët e certifikuar për prodhimin organik të mjaltit, kopjen e certifikatës duhet t'ia bashkëngjitin dokumentacionit jo më larg se 10 ditë nga data e certifikimit;
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për shoqëri bletësh-koshere, në vlerë prej **10 €/koshere**;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë minimum **30** e më shumë shoqëri (koshere) bletësh, ndërsa fermerët e certifikuar për prodhimtari organike të mjaltit subvencionohen në vlerë prej **15€/shoqëri bletësh (koshere)** dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

Pagesat direkte për qumësht sipas kategorive të cilësisë

Me këtë program rregullohen kushtet dhe mënyra e subvencionimit të qumështit sipas kategorive të cilësisë për vitin 2015 bazuar në legjislacionin në fuqi. Të drejtën e shfrytëzimit të subvencionit e kanë të gjithë personat juridikë dhe fizikë, bartës të ekonomive familjare, komerciale dhe jokomerciale.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

- Përfitues do të jenë fermerët prodhues të qumështit Klasa ekstra, Klasa I-rë dhe Klasa II-të sipas standardeve të kategorizimit bazuar në legjislacionin në fuqi.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Përfitues të janë personat fizikë ose juridikë të cilët duhet:
- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të jenë të regjistruar në regjistrin e bizneseve të Kosovës (personat juridikë);
- Të jenë të regjistruar në sistemin e Identifikimit dhe të Regjistrimit të kafshëve në AUV;

- Ta kenë kontratën për shitjen e qumështit me ndonjërin nga qumështoret e licencuara në Kosovë;
- Të ofrojë dëshmi të lëshuar nga laboratorit i AUV-së për cilësinë e qumështit të dorëzuar në qumështore, i pranueshëm është qumështi i kategorive: Ekstra, Klasi i Parë dhe i Klasi i Dytë;
- T'i dorëzojë më së paku 1 500 litra qumësht për 3 (tre) muaj (sipas tremujorëve të vitit kalendarik);
- Të ofrojë dëshmi për sasinë mujore të qumështit të shitur (dorëzuar) në ndonjërin nga qumështoret e licencuara në Kosovë;
- Të ofrojë dëshmi bankare për sasinë mujore të qumështit të shitur (dorëzuar);

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës (për personat fizikë) ose kopjen e regjistrimit të biznesit (për persona juridikë), dokumentin i cili vërteton se kush e ka autoritetin që të nënshkruajë për kompaninë;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit;
- Kopjen e listës së verifikimit të gjedhëve të lëshuar nga sektori për Identifikim dhe Regjistrim (I&R) në kuadër të AUV-së;
- Kopjen e kontratës për furnizim me qumësht, të lëshuar nga qumështoret e licencuara në Kosovë;
- Dëshminë për sasinë e qumështit të dorëzuar në qumështore sipas cilësisë;
- Dëshminë për pjesëmarrjen në projektin "Transparenca dhe neutraliteti i marrjes së mostrave të qumështit";
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA SUBVENCIONIMIT

Subvencionimi do të bëhet për litër të qumështit të dorëzuar në qumështore të licencuar, sipas kategorive:

Ekstra klasë - 0.06 €

Klasa e Parë - 0.04 €

Klasa e Dytë - 0.02 €

Klasa e Tretë - 0.00 €

GARANTIMI I ÇMIMIT

Kontrata për furnizim me qumësht, në mes të qumështores dhe fermerit, paraqet kushtet e pagesës së qumështit. Çmimi vjetor bazë sipas sezonit, duhet të jetë i aprovuar sipas marrëveshjes së nënshkruar nga shoqatat e prodhuesve dhe përpunuesve të qumështit dhe për të njëjtën duhet të informohet MBPZHR-ja.

REALIZIMI I PAGESAVE PËR QUMËSHT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË

Realizimi i pagesave direkte për qumështin sipas kategorive të cilësisë, bëhet pas hartimit të listave përfundimtare të fermerëve/përfituesve sipas kategorisë së cilësisë së qumështit. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/përfituesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE TË QUMËSHITIT SIPAS KATEGORIVE TË CILËSISË

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve/aplikuesve për pagesa direkte të qumështit sipas kategorive të cilësisë do të publikohet/shpallet çdo tremujor dhe do të zgjasë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

Pagesat direkte për pula vojse

Sektori i shpezëtarisë, posaçërisht prodhimi i vezëve për konsum është shumë i rëndësishëm dhe mjaft i ndjeshëm në Kosovë, për shkak të strukturës së fermave. Shpezëtaria ndër vite ka pasur rritje të konsideruar falë ekzistimit të kapaciteteve si teknike dhe njerëzore. Sipas të dhënave, ky sektor ka arritur shkallë të lartë të konkurrueshmërisë, vetëmjaftueshmërisë dhe të konsolidimit. Aktualisht fondi i pulave në prodhimtarinë intensive vlerësohet të jetë rreth 765,000 pula vojse.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

- Përfitues do të jenë fermerët mbarështues të pulave vojse në të gjitha fazat e prodhimtarisë aktive dhe të cilët i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë minimum **2,000 pula** vojse në të gjitha fazat e prodhimtarisë aktive të vezëve;
- Mbështeten zogëzat nga 18 (tetëmbëdhjetë) javë dhe pulat vojse në të gjitha fazat e prodhimtarisë së vezëve;
- Ta dëshmojë origjinën e pulave vojse (zogëzave);
- Të dëshmoj për gjendjen shëndetësore të pulave vojse.

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës
- Kopjen e certifikatës së biznesit;
- Kopjen e certifikatës së numrit fiskal,
- Dëshmi - vërtetim për obligimet e kryera ndaj ATK-së;
- Konfirmimin nga banka për xhirollogarinë bankare të subjektit;
- Kopjen e dëshmisë për numrin dhe origjinën e pulave, fatura e furnizimit nga
- importuesi dhe prodhuesi;
- Certifikata veterinare-shëndetësore e lëshuar nga Praktikat Veterinare të licencuara nga AUV-ja;
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për pulë vojse në të gjitha fazat e prodhimit aktive të vezëve sipas madhësisë së tufës;
- Subvencionimi bëhet vetëm për një turnus të prodhimit gjatë vitit kalendarik, nga 1 janari deri më 31 tetor 2015, por duke marrë parasysh edhe 2 muajt e fundit të vitit paraprak;

MADHËSIA E TUFËS - SHUMA E PAGESËS DIREKTE PËR PULË VOJSE

- Nga 2,000 deri 10,000 pula vojse	0.50 €/pulë vojse
- Mbi 10,000 pula vojse	0.40 €/pulë vojse

Pagesat direkte për dosa për riprodhim

Derri si kategori e kafshëve blegtorale shfrytëzohet për prodhimtarinë e mishit dhe atë kryesisht në ekonomitë familjare. Sipas të dhënave statistikore, rezulton se fondi i derrave është rreth 49 000 krerë, ndërsa i krerëve të dosave për riprodhim është rreth 19 000 krerë. Gjithnjë sipas të dhënave nga analizat zooteknike rezulton se shkalla e shtimit të derrave në vend është 2 pjellje në vit me mesatare 8 gica/pjellje. Prodhimtaria e mishit të derrit është orientuar në plotësimin e nevojave të ekonomive familjare me tendencë ngritjen në nivel të fermave komerciale.

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

- Përfitues sipas këtij programi do të jenë fermerët që mbarështojnë dosa për riprodhim në të gjitha fazat e riprodhimit, të cilët i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të mbarështojnë minimum **2 e më shumë** dosa për riprodhim aktiv në të gjitha fazat e riprodhimit;
- Kafshët duhet të jenë të matrikuara me matrikull të Republikës së Kosovës ose shteteve të BE-së;

- Të jenë të regjistruara në sistemin e Identifikimit dhe Regjistrimit të kafshëve në AUV;

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimin nga banka për xhirlogarinë bankare të fermerit;
- Regjistrin e lëshuar nga Praktikat veterinare të kontraktura duke u bazuar në të dhënat e sistemit të Identifikimit & Regjistrimit të kafshëve në AUV;
- Dëshminë për pagesën e tatimit mbi pronë.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Subvencionimi do të bëhet për krerë, në vlerë prej **20 €/krerë**;
- Përfitues do të jenë fermerët të cilët mbarështojnë minimum 2 krerë dosa për riprodhim dhe që i plotësojnë kriteret e parashtruara sipas këtij programi.

THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE PËR KRERË TË BAGËTIVE, KOSHERE TË BLETËVE DHE PULA VOJSE

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të fermerëve për pagesa direkte për lopë qumështore, buallica qumështore, dele, dhi, dosat për riprodhim, bletë dhe pulave vojse, do të zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

REALIZIMI I PAGESAVE PËR KRERË TË BAGËTIVE, KOSHERE TË BLETËVE DHE PULA VOJSE

Realizimi i pagesave direkte për lopë qumështore, buallica qumështore, dele, dhi, dosa për riprodhim, bletë dhe pula vojse do të bëhet pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve sipas numrit të krerëve, familjeve të bletëve dhe numrit të pulave vojse të verifikuar nga inspektorët e AZHB-së. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të fermerëve/përfituesve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

Pagesat direkte për therjet e raportuara të gjedhit

Fondi i gjedheve është rreth 320,000 krerë. Sipas të dhënave të AUV-së gjatë vitit theren rreth 140,000 krerë, por vetëm 12,700 krerë theren në thertoret e licencuara. Therjet ilegale ndikojnë negativisht në implementimin e legjislacionit, ruajtjen e shëndetit të kafshëve, shëndetit publik dhe në ruajtjen e mjedisit (trajtimi joadekuat i nënprodukteve nga kafshët e therura).

PËRFITUESIT/GRUPI I SYNUAR

- Përfitues do të jenë fermerët që mbarështojnë gjedhe të identifikuar me matrikull të Republikës së Kosovës dhe të cilat theren në thertoret e licencuara nga AUV; dhe
- Thertoret e licencuara nga AUV, për kategoritë të sigurisë A, B, C dhe D (në vitin 2016 do të eliminohen thertoret e kategorisë D, ndërsa në vitin 2017 do të eliminohen edhe thertoret e kategorisë C).

KRITERET QË DUHET T'I PLOTËSOJNË

APLIKUESIT

- Të jenë shtetas të Republikës së Kosovës;
- Të jenë të licencuara nga AUV në kategorinë A, B, C dhe D;
- Të raportojnë therjet në bazën e të dhënave në Sektorin e Identifikimit dhe Regjistrimit në AUV, sipas dinamikës së paraparë të thertores;

- Gjedhet duhet të jenë të matrikuara me matrikull të Republikës së Kosovës;

DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

- Kopjen e letërnjoftimit të Republikës së Kosovës;
- Konfirmimi nga banka për xhirollogarinë bankare të aplikuesit/subjektit;
- Kopjen e licencës së lëshuar nga AUV-ja;
- Kopjen e certifikatës së biznesit dhe informatat e biznesit;
- Kopjen e certifikatës së numrit fiskal;
- Dëshminë/vërtetimin për obligimet e kryera ndaj ATK-së;
- Regjistrin e kafshëve të therura, të lëshuar nga baza e të dhënave të sektorit të Identifikimit dhe Regjistrimit-AUV, të dëshmuar me pasaportën e kafshës së theruar;
- Dëshminë/fletëpagesën, me të cilën vërtetohet se është realizuar pagesa nga thertorja te fermeri, në vlerë prej **20 €/krerë** gjedhe të therur.

MËNYRA E SUBVENCIONIMIT

- Pagesa do të bëhet për krerë gjedhe të therur, në vlerë prej **30 €/krerë**.
- Pagesës në vlerë prej **30 euro/krerë** u bëhet thertoreve përfituese;
- Thertoret obligohen që vlerën e mjeteve prej **20 euro** t'ia paguajnë fermerit në momentin e therjes së gjedhit. Ndërsa vlera e mjeteve prej **10 euro** i mbetet thertores për shërbimin të therjes.

THIRRJA PËR APLIKIM PËR PAGESA DIREKTE PËR THERJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT

Procesi i regjistrimit dhe aplikimit të thertoreve për pagesa direkte për therjet e raportuara të gjedhit do të publikohet/shpallet çdo tremujor dhe do të zgjatë 45 ditë nga data e publikimit. Aplikimi bëhet në Drejtorinë Komunale për Bujqësi.

REALIZIMI I PAGESAVE PËR THERJET E RAPORTUARA TË GJEDHIT

Realizimi i pagesave direkte për therjet e raportuara të gjedhit, do të bëhet pas hartimit të listave përfundimtare të përfituesve sipas numrit për krerë gjedhe të therur, të verifikuar nga AZHB. Pagesat bëhen në xhirollogaritë bankare të përfituesve-thertoreve, verifikimi i të cilave është bërë gjatë aplikimit.

Buxheti i planifikuar

Për pagesat direkte në sektorët e prodhimit të blëtorale është:

Lopë dhe buallica qumështore:	3,080,000.00 €
Dele:	1,658,000.00 €
Dhi:	150,000.00 €
Bletari:	775,000.00 €
Qumësht sipas kategorive të cilësisë:	1,500,000.00 €
Pula vojse:	237,000.00 €
Dosa për riprodhim:	50,000.00 €
Therjet e raportuara të gjedhit:	750,000.00 €